

Matemàtic Vicent Caselles Costa

Josep Lluís Doménech

Professor de Física i Química - IES Antoni Llidó - Xàbia

En les xarxes socials i en els mitjans de comunicació s'ha debatut sobre la validesa de la ciència que hi ha al darrere de *Interstellar*, la pel·lícula de Christopher Nolan que s'ha exhibit aquesta tardor. Existeixen els forats de cuc? Com representem els forats negres? És possible la vida en un lloc pròxim a un forat negre? Són algunes de les qüestions més problemàtiques. Tanmateix, aspectes com ara la limitació dels recursos del planeta o fins i tot la inhabilitat terrestre que també es plantegen en el film no han generat controvèrsia. Cada vegada sembla més evident que més prompte que tard aquestes hipòtesis es confirmaran, cosa que amenaça la nostra supervivència com a espècie.

La societat representada en la pel·lícula dedica tots els esforços a obtenir els aliments per a sobreviure, i ha renunciat a l'exploració espacial, fins el punt de negar els èxits del passat com ara la visita de l'home a la Lluna. En aquesta situació límit, Nolan proposa utilitzar la ciència per a cercar un planeta on siga possible la vida i emigrar. Tasca, ara com ara, molt llunyana del nostre abast. Tot i l'èxit de la sonda Rosetta que, per primera vegada, ha aconseguit posar una nau sobre un cometa, l'emigració és, en aquests moments, pura especulació, ciència ficció. Tanmateix, és una hipòtesi que lluny d'arraconar convé desenvolupar i per això cal coneixement científic. Un coneixement que en gran part està encara per construir, però que és la millor arma de què disposem. Renunciar a la investigació espacial suposa posar data de caducitat a la nostra espècie, no només per les limitacions apuntades, sinó també perquè tard o d'hora algun meteorit de dimensions considerables impactarà sobre el planeta i això canviarà l'habitabilitat del planeta.

Un coneixement a què ha de contribuir en gran mesura una matèria que sol passar tan discretament que sovint se la ignora: la matemàtica. Valorem generosament les aportacions de la física, la química o la biologia al desenvolupament de les societats, però no així el pensament matemàtic, per bé que és la forma de coneixement més antiga. Mentre que la ciència com a tal va nàixer en el segle XVII amb, fonamentalment, Galileu o Newton, les matemàtiques vénen dels antics grecs, fa més de 2 500 anys. Tot i aquesta discreció, les matemàtiques impregnen tot el coneixement científic de manera que sense matemàtiques no podem parlar de ciència.

Els matemàtics han contribuït, i contribueixen, al desenvolupament teòric del càlcul o la geometria, però també al desenvolupament de coneixement pràctic. Aquesta va ser el vessant que va seduir Vicent Caselles Costa, en concret, el tractament de les imatges mèdiques.

En reconeixement al seu treball, i a proposta del Consell Escolar del centre, la Conselleria d'Educació ha concedit la denominació de *Matemàtic Vicent Caselles Costa* a l'Institut d'Educació Secundària de Gata. Pensem que hem de felicitar-nos per aquest fet, i això no només perquè suposa homenatjar i valorar el treball i la memòria de Vicent, sinó també perquè és un reconeixement als gaters per la seua estima envers les matemàtiques. Gata és el poble de la Marina amb un major nombre de llicenciats en matemàtiques i en física (una matèria estretament lligada a aquella), tant és així que de Gata en diuen *el poble dels matemàtics*. Un encert.